

Quickscan Natuur MFA HAPERT

Projectnummer	235845
Datum	30 september 2016
Behandeld door	ODZOB - Albert Raaijmakers (06 22922534)
Collegiale toets	ODZOB - Hanneke van Breugel
Aanvrager	Gemeente Bladel - Hans Antonise

1. Aanleiding

In verband met de ontwikkeling van een Multifunctionele Accommodatie (MFA) in Hapert is binnen de plangrens van dit project een Quickscan Natuur uitgevoerd. Dit in het kader van de toetsing of deze ruimtelijke ontwikkeling - het te nemen bestemmingsplanbesluit en daaropvolgende omgevingsvergunningbesluit - het natuurbeschermingsrecht niet in de weg staat.

Een quickscan natuur omvat een verkennend natuuronderzoek waarbij de (potentieel) aanwezige soorten en relevante natuurwaarden in beeld zijn gebracht en mogelijke effecten door de voorgenomen activiteit hierop zijn beoordeeld. Doel van de quickscan natuur is om aan te geven of nader onderzoek noodzakelijk is en/of er een ontheffings-, vergunnings- of meldingsplicht in het kader van groene wet- en regelgeving aan de orde is (werkwijze zie bijlage 1).

2. Bestaande situatie

Globaal wordt het plangebied begrenst door de Oude Provincialeweg, de Kerkstraat, de Julianalaan en de Bernhardstraat. Binnen het plangebied liggen de terreinen van de Heilige Severinuskerk, van de Basisschool Het Palet, van de sporthal en van de Marnixschool (zie bijlage 2). Het kinderdagverblijf Nummereen behoorde in eerste instantie ook tot het plangebied, maar inmiddels is besloten deze locatie niet mee te nemen in de planontwikkeling (en dus ook niet in deze quickscan).

Het grootste deel van het plangebied is versteend in de vorm van bebouwing en verharding. Op het terrein van de Heilige Severinuskerk (kerk, pastorie en pastoorswoning) bevindt zich het meeste groen. Het betreft een aangelegde en onderhouden tuin met gazongras en opgaande bomen en struiken. Een klein deel achter de kerk is verwilderd. Het terrein is omzoomd met een hoge haag. Bij de Basisschool het Palet liggen aan de west- en oostzijde aan de rand van het perceel en aansluitend aan het gebouw, borders met daarin diverse soorten opgaande bomen en lage struiken, met aan de straatzijde ook een haag. Bij de sporthal staan enkele bomen in de verharding van de speelplaats. Zo ook bij de Marnixschool. Aan de voorzijde van de Marnixschool ligt nog een gazon, met enkele bomen, struiken en een haag.

Het plangebied sluit rondom aan op bestaande bebouwing en straten. Wat betreft groenstructuren sluit het groen binnen het plangebied aan op de laanbomen langs de Julianalaan, de Oude Provincialeweg en het zuidelijke deel van de Kerkstraat. Verder sluit het groen aan op de particulier beplanting in de tuinen langs de Bernhardstraat.

3. Voorgenomen activiteit

De beoogde ruimtelijke ontwikkeling binnen het plangebied omvat de realisatie van een Multifunctionele Accommodatie (MFA). Hiervoor worden de Basisschool Het Palet, de sporthal en de Marnixschool gesloopt. Zo ook de pastoorswoning binnen het terrein van de Heilige Severinuskerk. De kerk en de pastorie krijgen een andere functie en worden hiervoor omgebouwd. Een groot deel van de aanwezige bomen en overige beplanting binnen het plangebied wordt verwijderd. Ten behoeve van de planontwikkeling is reeds een bomeninventarisatie uitgevoerd.

4. Relevante beschermingsregimes

De bescherming van de natuur is in Nederland geregeld via specifieke groene wet- en regelgeving en via het bestemmingsplan. De groene wetten omvatten de Wet natuurbescherming (soortbescherming, gebiedsbescherming en bescherming houtopstanden) en de Gemeentelijk verordening (kapvergunning bomen). In specifieke gevallen is ook de Wet ammoniak en veehouderij (verzuringgevoelige natuurgebieden) en de Natuurschoonwet (natuur op landgoederen) aan de orde. In een bestemmingsplan zijn de bestaande en nieuwe natuurbestemmingen en gebruiksbeperkingen ruimtelijk vastgelegd (Natuur

Netwerk Nederland¹, specifieke landschappelijke en natuurwaarden). Dit betreft de planologische doorwerking van de provinciale Verordening Ruimte, waarin ook aspecten met betrekking tot de landschappelijke kwaliteit en de natuurcompensatie zijn neergelegd.

Uitgaande van de locatie, de bestaande situatie en de voorgenomen activiteit is toetsing aan de volgende beschermingsregimes aan de orde (tabel 1).

Tabel 1 Te toetsen beschermingsregimes natuur

Beschermingsregime	Relevant	Motivatie
Wet natuurbescherming soortbescherming	ja	Mogelijke aanwezigheid beschermde soorten. Algemene zorgplicht flora en fauna (ook bij niet beschermde soorten)
Wet natuurbescherming gebiedsbescherming	ja	Afstand meest nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Kempenland-West' op circa 0,8 km Mogelijk effect door stikstofemissie vanwege verwarmingsinstallatie in bebouwing en verkeersgeneratie (externe werking).
Wet natuurbescherming bescherming houtopstanden	nee	Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom*. Alleen houtopstanden >1.000 m ² of > 20 bomen in een rij en die buiten de bebouwde kom liggen vallen onder de Wet natuurbescherming.
Algemene Plaatselijke Verordening (bomenkap)	ja	Bomen tot een stamomtrek van 120 cm op borsthoogte mogen zonder vergunning worden gekapt, behoudens bomen op gemeenteground en bomen die op de lijst staan van monumentaal groen en herdenkingsbomen. Volgens de bomeninventarisatie staat geen enkele boom binnen het plangebied op genoemde lijsten, maar er staan bomen op gemeenteground en er zullen bomen met een stamomtrek $\geq$ 120 cm worden gekapt.
Planologische bescherming (NNN en andere waarden)	nee	Het meest nabij gelegen Natuur Netwerk Nederland ligt op circa 0,6 km. Het plangebied ligt niet in een zone waarin natuurwaarden in het kader van het NNN beschermd zijn.

* Het betreft hier de bebouwde kom houtopstanden (voorheen bbk Boswet). Dit is een andere bebouwde kom dan de bebouwde kom Wegenverkeerswet.

De Wet ammoniak en veehouderij is niet relevant, omdat de voorgenomen activiteit geen veehouderij betreft. Zo ook is de Natuurschoonwet niet aan de orde, daar het geen landgoed betreft.

5. Wet natuurbescherming: soortbescherming

In het kader van de soortbescherming dient volgens de Wet natuurbescherming te worden getoetst of verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten worden overschreden en zo ja, welke mitigerende maatregelen aan de orde zijn en of er een vergunningplicht Wet natuurbescherming geldt. Deze toetsing is als volgt uitgevoerd:

- Op basis van een locatiebezoek (biotoopbeoordeling, soortwaarnemingen) d.d. 2 november 2016 (7-10 °C, bewolkt) en raadpleging van vrij beschikbare verspreidingsgegevens van soorten (verspreidingsatlassen), is een inschatting gemaakt van de flora en fauna die binnen het plangebied aanwezig kan zijn.
- Vervolgens is beoordeeld welke van deze soorten beschermd zijn en of deze beschermde soorten door de voorgenomen activiteit worden geraakt (tabel 2). De toetsing heeft plaatsgevonden voor het onderzoeksgebied en de directe omgeving.
- Tot slot is een effectbepaling gedaan, zijn eventuele mitigerende maatregelen benoemd en is het effect beoordeeld in die zin of er verbodsbepalingen worden overtreden en er een vergunningplicht geldt.

Locatiebezoek

Tijdens het locatiebezoek zijn binnen het plangebied en/of overvliegend de volgende vogelsoorten waargenomen: Ekster, Houtduif, Kauw, Koolmees, Merel, Pimpelmees en Turkse tortel. In de aanwezigheid

¹ Voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd.

loofbomen zijn geen nesten of holten gevonden. Mogelijk dat zich in de hagen, struiken en coniferen wel nesten bevinden.

Op het dak van de kerk staan aan weerszijden elk 3 dakkapellen met opening. De kerk is voorzien van holle dakgoten met toegangen bij de aansluiting op de muur en bij regenpijpen. Aan de noordzijde zit een ruime scheur in de muur en het dak is aan de kopse kant voorzien van kantpannen met openingen. Ook het dak van de pastorie is voorzien van kantpannen, holle goten en boeiboorden met openingen. Het dakbeschot van de pastoorswoning is mogelijk toegankelijk via de goot, overstekende kantpannen en via een opening in de oversteek bij de voordeur. Ook het dak van de Marnixschool heeft kantpannen en openingen via de regenpijpdoorvoeren. De sporthal heeft circa een halve meter onder de dakrand op elke meter een stootvoeg en bij de lage aanbouw is het dakbeschot vermoedelijk via de goot toegankelijk. Ook de Basisschool Het Palet is voorzien van kantpannen en boeiboorden. Hierbij is echter de indruk dat deze strak aansluiten. De aanwezige openingen kunnen mogelijk toegang geven tot een verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten, zoals vleermuizen en vogels. Er zijn tijdens het veldbezoek geen andere soorten of sporen daarvan aangetroffen, maar dit sluit de aanwezigheid niet uit. In de tuin van de Pastorie en de pastoorswoning is een vijver aanwezig. De vijver bij de Pastorie is afgedekt met een net en de vijver bij de pastoorswoning is vermoedelijk lek.

Verspreidingsgegevens

Wat betreft vleermuizen, zijn waarnemingen van grootoorvleermuizen op de kerkzolder bekend. Verder zijn voor het km-hok 145,375 in de periode 2012 – 2016 een 45-tal waarnemingen geregistreerd. Het betreft echter allen waarnemingen buiten het plangebied. De meest nabije waarneming is die van een Groene specht op de hoek van de Bernhardstraat en Oude Provincialeweg. Zo ook een waarneming van een Boomkruiper bij het kruispunt van De Voort en Oude Provincialeweg. Verder zijn ten noorden van het plangebied (overzijde Oude Provincialeweg) waarnemingen geregistreerd van Koperwiek, Zanglijster, Bonte vliegenvanger en diverse insecten. Ten zuiden van het plangebied nog een Sperwer, Wespandief en enkele Putters. Voor het overige betreft het waarnemingen verder weg van het plangebied of overvliegend, zoals Ooievaar, Grote zilverreiger, Boomvalk, Kraanvogel, Houtduif, Turkse tortel, Ijsvogel, Kauw, Tjiftjaf, Boomklever, Spreeuw, Merel, Grote gele kwikstaart, Goudvink, Appelvink, Steenmarter, Bunzing, Mol, Koninginnepage, Atalanta, Lantaarntje, Wilgenroosje en Gewone meikever.

Biotoopgeschiktheid

Alhoewel in de bomen geen nesten zijn aangetroffen, kunnen deze er wel komen en zitten er mogelijk ook nesten in de struiken, hagen en coniferen. Dit is met name het geval in de tuin rondom kerk en pastorie, achter de pastoorswoning, in de plantenborders met bomen rondom de Basisschool Het Palet en in de haag en bomen bij de Marnixschool. Dit biotoop is daarmee in ieder geval geschikt voor vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Ook voor een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten is het biotoop geschikt. Daarbij gaat het om soorten waarvan waarnemingen in de omgeving zijn gedaan zoals de Boomklever, Boomkruiper, Ekster, Koolmees, Pimpelmees en mogelijk de Bonte vliegenvanger en de Groene specht. Specifiek ook gebouw bewonende vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en Spreeuw. In diverse gebouwen zijn openingen geconstateerd die mogelijk toegankelijk zijn voor deze soorten.

Dit laatste geldt ook voor gebouw bewonende vleermuizen. Het is bekend dat op de kerkzolder grootoorvleermuizen huizen, dus deze zolder is in ieder geval als verblijfplaats geschikt.

In de nabijheid van het plangebied zijn de Bunzing en de Steenmarter als verkeersslachtoffer waargenomen, dus het is mogelijk dat de Steenmarter ook gebruik maakt van het plangebied. Dit zal dan vooral de tuin en het ruige gedeelte van de Kerk/Pastorie en de pastoorswoning zijn. Hier en in de plantenborders van de Basisschool Het Palet zullen naar verwachting ook algemene grondgebonden zoogdieren (muizen, Egel, e.d.) voor komen.

In de tuin van de Pastorie en bij de pastoorswoning ligt een vijver. De vijver bij de Pastorie is afgedekt met een net en de vijver bij de pastoorswoning is lek. Deze biotopen worden niet geschikt geacht voor beschermde inheemse amfibieën, reptielen en vissen. Mogelijk dat de Gewone pad en de Bruine kikker incidenteel in het plangebied voorkomen.

Voor beschermde planten, vlinders en andere insecten en van overige beschermde soorten worden de aanwezige biotopen (bebouwing, bestrating, tuin, borders) binnen het plangebied niet geschikt geacht. Deze soorten hebben specifieke omstandigheden nodig die in het plangebied en omgeving ontbreken.

Relevante beschermde flora en fauna

Op grond van de verspreidingsgegevens, het locatiebezoek en de biotoopgeschiktheidsbeoordeling, zijn de volgende beschermde soort(groepen) als relevant beoordeeld (tabel 2).

Tabel 2 Relevante beschermde soorten

Soortgroep*		(Mogelijk) aanwezig	Beschermde soorten	Soort fysiek geraakt	Overtreding verbodsbepalingen
Vogelrichtlijnsoorten					
Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten		Nee, geen geschikt biotoop aanwezig	Nvt	Nvt	Nvt
Vogels met jaarrond beschermde nesten		Nee, geen geschikt biotoop aanwezig	Nvt	Nvt	Nvt
Habitatrichtlijn- en soorten Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn					
Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten		Mogelijk, diverse soorten	Ja	Mogelijk door bomenkap, sloop en/of verbouwing	Nee, indien werkzaamheden buiten broedperiode uitgevoerd
Vogels met jaarrond beschermde nesten		Mogelijk, met in het bijzonder aandacht voor gebouwbewonende soorten	Ja	Mogelijk door bomenkap, sloop en/of verbouwing	Nee, als mitigerende maatregelen effectief en/of gewerkt volgens toepasbare gedragscode
Vleer- muizen	Verblijfplaatsen	Waarneming op kerkzolder. Mogelijk ook in andere gebouwen en in bomen.	Ja	Mogelijk door bomenkap, sloop en/of verbouwing	Nee, als mitigerende maatregelen effectief en/of gewerkt volgens toepasbare gedragscode
	Vliegroute	Mogelijk, bestaande bomen kunnen voor routing worden gebruikt	Ja	Mogelijk, door bomenkap	Nee, als mitigerende maatregelen effectief en/of gewerkt volgens toepasbare gedragscode
	Foerageergebied	Mogelijk, vanwege korte home range grootoorvleermuizen	Ja	Mogelijk door bomenkap	Nee, als mitigerende maatregelen effectief en/of gewerkt volgens toepasbare gedragscode
Overige zoogdieren		Nee, geen geschikt biotoop aanwezig	Nvt	Nvt	Nvt
Amfibieën			Nvt	Nvt	Nvt
Reptielen			Nvt	Nvt	Nvt
Vissen			Nvt	Nvt	Nvt
Insecten			Nvt	Nvt	Nvt
Planten			Nvt	Nvt	Nvt
Zeezoogdieren			Nvt	Nvt	Nvt
Overigen			Nvt	Nvt	Nvt
Nationaal beschermde dier- en plantsoorten (Andere soorten)					
Zoogdieren		Mogelijk: muizen, Egel, Steenmarter	Ja	Ja, door vernietiging leefgebied	Steenmarter: Nee, als mitigerende maatregelen effectief en/of gewerkt volgens toepasbare gedragscode Andere soorten: nee, vrijstelling cf. provinciale verordening
Amfibieën		Mogelijk: Gewone pad, Bruine kikker	Ja	Ja, door vernietiging leefgebied	Nee, vrijstelling cf. provinciale verordening
Reptielen		Nee, geen geschikt biotoop aanwezig	Nvt	Nvt	Nvt
Vissen			Nvt	Nvt	Nvt
Dagvlinders			Nvt	Nvt	Nvt
Libellen			Nvt	Nvt	Nvt
Kevers			Nvt	Nvt	Nvt
Planten			Nvt	Nvt	Nvt

* indeling soortgroepen conform beschermingsregimes Wet natuurbescherming

** gebaseerd op 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' Ministerie van LNV (augustus 2009)

Effectbepaling

Bij vogels met jaarrond en niet-jaarrond beschermde nesten kan het mogelijk effect bestaan uit het beschadigen of vernielen van nesten al dan niet met eieren of jongen en uit het opzettelijk verstoren van (broedende) vogels (Wnb artikel 3.5 lid 1 t/m 4).

Bij vleermuizen en de Steenmarter is het effect het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen inclusief de functionaliteit van het bijbehorende leefgebied. Bij vleermuizen kunnen ook dieren bij de sloopwerkzaamheden worden gedood (Wnb artikel 3.10 lid 1a en 1b).

Effectbeoordeling

De negatieve effecten kunnen bij vogels met niet-jaarrond beschermde nesten worden voorkomen door de bomenkap, sloop en verbouwing buiten de broedperiode uit te voeren. Voor de broedperiode bestaat geen wettelijke termijn. In de praktijk wordt veelal de periode half maart tot half juli of ruimer van half februari tot half augustus aangehouden. Bepalend is de aanwezigheid van een broedgeval of nestindicerend gedrag. Elke vogelsoort heeft een specifieke broedperiode en deze kan afhankelijk van het weer en broedsucces eerder of later beginnen of eindigen. De werkzaamheden buiten de broedperiode uitvoeren is een mitigerende maatregel waardoor overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen wordt.

Bij vogels met jaarrond beschermde nesten kan overtreding van de verbodsbepalingen en dus ontheffingsplicht worden voorkomen door aantoonbaar te werken volgens een goedgekeurde gedragscode en door mitigerende maatregelen uit te voeren. Om te kunnen bepalen of en hoe volgens de gedragscode gewerkt kan of moet worden en welke mitigerende maatregelen effectief kunnen zijn, is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid, verblijfplaatsen en het functioneel leefgebied van betreffende vogelsoorten.

Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van vleermuizen en de mogelijke aanwezige Steenmarter.

Voor de overige soorten/soortgroepen geldt dat deze niet voorkomen vanwege het ontbreken van geschikt biotoop of als ze mogelijk wel voor komen, onder een vrijstelling vallen. In dat geval is nader onderzoek en een ontheffing Wnb niet aan de orde.

Voor het overige geldt voor alle soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor de flora en fauna kan ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen.

Met betrekking tot het werken met een toepasbare gedragscode is op dit moment de stand van zaken, dat de bestaande gedragscodes voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, nog niet zijn aangevuld met specifieke adequate mitigerende maatregelen voor de beschermde soorten, waarop onder de Wnb een gedragscode van toepassing kan zijn en waarbij dit onder de voormalige Flora- en faunawet niet mogelijk was. Zo lang dit zo is, zal ingeval van overtreding van de verbodsbepalingen, ontheffing moeten worden aangevraagd. Om vast te kunnen stellen of dit aan de orde is, is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid, verblijfplaatsen en het functioneel leefgebied van betreffende vogelsoorten, vleermuizen en Steenmarter.

6. Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming

Met betrekking tot de gebiedsbescherming onder de Wet natuurbeschermingswet dient te worden getoetst of het voornemen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden heeft. Ingeval van een bestemmingsplan dient daarbij het planeffect te worden bepaald en dient een uitvoerbaarheidstoets te worden uitgevoerd. Ingeval van een omgevingsvergunningaanvraag dient het projecteffect te worden bepaald. Plan- en projecteffect dient te worden bepaald voor alle relevante storingsfactoren en alle relevante Natura 2000-gebieden.

Relevante storingsfactoren

Volgens de Effectenindicator Natura 2000-gebieden kunnen 19 zogenaamde storingsfactoren aan de orde zijn die een significant negatief effect op Natura 2000-gebieden kunnen veroorzaken.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Kempenland-West' ligt op circa 1 km afstand van het plangebied. Gezien deze afstand en de aard en omvang van het plan in relatie tot het effectbereik van de storingsfactoren, is aannemelijk dat van de 19 storingsfactoren alleen de storingsfactor stikstofdepositie relevant is. Dit betreft de stikstofdepositie als gevolg van de emissie uit verwarmingsinstallaties en kooktoestellen in gebouwen en emissies door de verkeersaantrekkende werking van het voornemen.

Effectbepaling

Om te bepalen of er sprake is van significant negatieve effecten door stikstofdepositie, dient een stikstofdepositieberekening met het rekenmodel Aerius Calculator te worden uitgevoerd. Een dergelijke berekening is geen onderdeel van een quickscan en geldt als nader onderzoek.

In de Aeriusberekening dient het planeffect te worden berekend als verschilberekening tussen de plansituatie op het moment van besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan en de referentiesituatie. De plansituatie omvat de stikstofdepositie voor situatie die het bestemmingsplan maximaal toe staat, dus inclusief wijzigingsbevoegdheden, e.d. De referentiesituatie is de feitelijk vergunde situatie. Voor de uitvoerbaarheidstoets van het bestemmingsplanbesluit c.q. het projecteffect dient eerst aan de hand van de beoogde situatie de vergunningplicht te worden bepaald. Ingeval van vergunningplicht dient vervolgens aan de hand van een verschilberekening tussen de beoogde situatie en het feitelijk gebruik, de vergunbaarheid te worden bepaald. De beoogde situatie komt in dit geval overeen met de plansituatie en het feitelijk gebruik met de referentiesituatie zoals bij de bepaling van het planeffect als uitgangspunt is genomen.

Effectbeoordeling

Een effectbeoordeling is pas mogelijk aan de hand van de resultaten uit voornoemde Aeriusberekeningen.

Ingeval voor het planeffect een stikstofdepositie $\leq 0,05$ mol N/ha/jaar wordt berekend, dan is geen Passende beoordeling nodig (en dientengevolge ook geen Plan-MER). Is het planeffect $> 0,05$ mol N/ha/jaar, dan moet een Passende beoordeling worden opgesteld waarin de mogelijke mitigerende maatregelen in beeld worden gebracht en dient het gemitigeerd planeffect te worden bepaald. Blijkt het gemitigeerd plan effect dan nog steeds $> 0,05$ mol N/ha/jaar te zijn, dan dient een PAS-toets en zonodig een risicoanalyse op het resteffect te worden uitgevoerd. Overigens geldt het criterium $< 0,05$ mol N/ha/jaar voor wel of geen Passende beoordeling zolang de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in stand blijft. Zo niet, dan wordt het criterium 0,0 mol N/ha/jaar. Jurisprudentie moet dit nog uitwijzen.

Bij de uitvoerbaarheidstoets geldt een vergunningplicht als de stikstofdepositie in de beoogde situatie hoger is dan de grenswaarde. De grenswaarde is normaliter 1,0 mol N/ha/jaar, maar wordt per Natura 2000-gebied verlaagd naar 0,05 mol N/ha/jaar als 95% van de beschikbare ontwikkelruimte is uitgegeven. Is de stikstofdepositie in de beoogde situatie $> 0,05$ en $\leq$ de grenswaarde, dan geldt er een meldingsplicht voor de meldingsplichtige categorieën (hier valt MFA Hapert niet onder) in het kader van de PAS. Bij een stikstofdepositie $\leq 0,05$ mol N/ha/jaar is het voornemen vergunningvrij. In het kader van het bestemmingsplanbesluit dient de uitvoerbaarheid in de context van de pas te worden getoetst en is het bestemmingsplanbesluit uitvoerbaar als de activiteiten die met het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, vergunbaar zijn.

7. Algemene Plaatselijke Verordening: bomenkap

Het beschermingsregime voor bomen binnen de bebouwde kom is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening, onderdeel 'het bewaren van houtopstanden'. In de gemeente Bladel is daarin per 15 november 2015 besloten dat de meeste bomen tot een omtrek van 120 cm op borsthoogte (1,30 m) zonder kapvergunning mogen worden geveld.

Deze regeling geldt echter niet voor bomen op gemeentegrond en voor bomen die op de lijst staan van monumentaal groen en herdenkingsbomen. Voor de bomen op gemeentegrond geldt een ondergrens van 80 cm omtrek op borsthoogte. De bomen die op de lijst staan mogen alleen worden geveld om zwaarwegende redenen (bijvoorbeeld als de boom ziek is of wanneer de veiligheid in het geding is). Voor specifieke houtopstanden of situaties geldt een vrijstelling. Een vergunning kan worden geweigerd op grond van resp. de natuurwaarde, de landschappelijke waarde, de waarde voor stads- en dorpschoon, de beeldbepalende waarde, cultuurhistorische waarde en de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand. Ook kan de boomwaarde als weigeringsgrond of voor het verlenen van een vergunning onder voorschriften worden gehanteerd.

Relevante houtopstanden

Binnen het plangebied staan een groot aantal houtopstanden. In een bomeninventarisatie zijn deze bomen in beeld gebracht. Het betreft een 100-tal bomen, deels in clusters waarbij niet alle individuele bomen zijn geteld.

Uit een check aan de lijsten met monumentaal groen en herdenkingsbomen blijkt dat geen van deze bomen op deze lijsten staan. De bomen die op het kadastrale perceel van de kerk, pastorie en

pastoorswoning, de Marnixschool en de sporthal staan, staan op gemeentegrond, daar deze percelen eigendom zijn van de gemeente Bladel. Deze bomen mogen tot een stamomtrek van 80 cm op borsthoogte worden geveld. De grond waar de Basisschool Het Palet op staat is eigendom van de Onderwijsstichting Kempenland. Hier is bomenkap zonder vergunning mogelijk tot een stamomtrek van 120 cm op borsthoogte. De overige gemeentelijke vrijstellingsregels zijn niet van toepassing. Verder is aangenomen dat voor het plangebied in het geldende bestemmingsplan resp. voorbereidingsbesluit of in een overeenkomst met een publiekrechtelijk bestuursorgaan niet is bepaald dat het verboden is bomen te vellen zonder omgevingsvergunning. Tabel 3 geeft een overzicht van het aantal bomen die het betreft.

Tabel 3 Aantallen bomen binnen plangebied

Categorie	Grondeigendom	
	Gemeente	Privaat
Stamomtrek op 1,30 m hoogte		
< 80 cm	19	
≥ 80 cm (= vergunningplicht)	20	
Nog niet bekend	14	
< 120 cm		22
≥ 120 cm (= vergunningplicht)		15
Nog niet bekend		10
TOTAAL	53	47

Effectbepaling

In de bomeninventarisatie is aangegeven welke bomen behoudenswaardig zijn en welke niet. Aan de hand van het stedenbouwkundig plan wordt bepaald welke bomen daadwerkelijk worden behouden en welke bomen worden gerooid. Deze afweging is geen onderdeel van de quickscan en geldt als nader onderzoek. Pas als dit duidelijk is kan definitief worden bepaald voor welke bomen een omgevingsvergunning bomenkap nodig is.

Effectbeoordeling

Voor de bomen waarvoor een omgevingsvergunning bomenkap moet worden aangevraagd, dient de definitieve toetsing aan het criterium stamomtrek, vrijstellingen en weigeringsgronden plaats te vinden. Deze toetsing is geen onderdeel van de quickscan en geldt als nader onderzoek.

8. Conclusie

In het kader van de ruimtelijke ontwikkeling van het MFA Hapert is een quickscan natuur uitgevoerd.

Hieruit volgt dat voor het voornemen de natuurbeschermingsregimes Wet natuurbescherming en Algemene Plaatselijke Verordening (APV) aan de orde zijn. Binnen de Wet natuurbescherming betreft dit de onderdelen soortbescherming en de gebiedsbescherming; binnen de APV het onderdeel 'het bewaren van houtopstanden'.

Om te kunnen vaststellen of het te nemen bestemmingsplanbesluit uitvoerbaar is voor wat betreft het natuurbeschermingsrecht, dient om te bepalen of een:

- 1) Ontheffing Wnb-onderdeel soortenbescherming nodig is én ook kan worden verleend, nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid, verblijfplaatsen en het functioneel leefgebied van
 - i) jaarrond beschermde nesten in de te slopen en te verbouwen gebouwen en te kappen bomen en struiken;
 - ii) vleermuizen in de te slopen en te verbouwen gebouwen en te kappen bomen met holten;
 - iii) Steenmarter.
- 2) Passende beoordeling Wnb-onderdeel Natura 2000 nodig is en of het voornemen uitvoerbaar is, een Aeriusberekening van het planeffect en het projecteffect te worden uitgevoerd.
- 3) Omgevingsvergunning kappen verleenbaar is, voor de te kappen bomen, getoetst moeten worden aan de criteria stamomtrek, vrijstellingen en weigeringsgronden, zoals in de APV opgenomen.

Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten, vleermuizen en de Steenmarter biedt de Wnb de mogelijkheid om ontheffingsplicht te voorkomen, door aantoonbaar te werken volgens een toepasbare gedragscode. Op dit moment is echter de stand van zaken, dat de bestaande gedragscodes voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, nog niet zijn aangevuld met specifieke adequate mitigerende maatregelen voor deze beschermde soorten. Zo lang dit zo is, zal ingeval van overtreding van de

verbodsbepalingen, ontheffing moeten worden aangevraagd. In ieder geval is dat op dit moment aan de orde voor de grootoorvleermuizen op de zolder van de Heilige Severinuskkerk indien hier door verbouwing de verblijfplaatsen worden verstoord. Hiervan is namelijk al bekend dat deze vleermuizen daar voorkomen. Voor de overige gebouwen en de te kappen bomen, dient middels nader onderzoek nog te worden vastgesteld of daar vleermuizen verblijven. Dit laatste geldt ook voor de vogels met jaarrond beschermde nesten en voor de Steenmarter. Hoe snel de bestaande gedragscodes worden aangevuld met specifieke adequate mitigerende maatregelen voor de betreffende soorten, is op dit moment niet te voorzien.

Met betrekking tot vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten die binnen het plangebied voor kunnen komen, is het bestemmingsplan uitvoerbaar mits de realisatie van de bestemmingen buiten het broedseizoen plaatsvinden. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart t/m 15 juli, echter afhankelijk van de weersomstandigheden kan dit eerder of later zijn. De aanwezigheid van een broedgeval is bepalend. De bomenkap, verbouwing en sloop dient dus buiten deze periode plaats te vinden danwel kan binnen de periode plaatsvinden als een ecologische deskundige heeft geconstateerd dat geen nesten aanwezig zijn.

Voor de overige soorten is de conclusie dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is.

Verder geldt voor alle soorten die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden worden aangetroffen – beschermd of niet beschermd – de algemene zorgplicht conform artikel 1.11 van de Wnb. Dit houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten, dergelijk handelingen achterwege laat, danwel de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen of de nadelige gevolgen zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Het bestemmingsplanbesluit is wat betreft vogels met niet-jaarrond beschermde nesten uitvoerbaar ingeval de uitvoering buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Dit is een mitigerende maatregel. Mogelijk dat uit het nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten, vleermuizen en de Steenmarter volgt dat één of meerdere soorten aanwezig zijn én dat middels mitigerende maatregelen (en eventueel werken volgens een toepasbare gedragscode) een ontheffingsplicht niet aan de orde is. De gemeente dient de uitvoering van deze mitigerende maatregelen echter te borgen. Dit kan via vastlegging (in de toelichting op) het bestemmingsplan (onderdeel ecologisch uitvoerbaarheid), in de nog te verlenen omgevingsvergunning en/of in een privaatrechtelijke overeenkomst.

9. Bronnen

Literatuur

- Dienst Regeling, *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet*, 2009.
- Dienst Regeling, *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep*, 2009.
- Heusden, W.R.M. van, S.J. Vreugdenhil, *Handreiking Flora en faunawet*, Dienst Landelijk Gebied, 2008.

Websites

- www.rvo.nl (natuurwetgeving)
- www.minlnv.nederlandsesoorten.nl (soortendatabase)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.verspreidingsatlas.nl (planten)
- www.zoogdierverseniging.nl (zoogdieren)
- www.ravon.nl (vissen, reptielen en amfibieën)
- www.vlinderstichting.nl (vlinders, libellen)
- www.eis-nederland.nl (insecten en andere ongewervelden)
- www.pas.bij12.nl (programmatische aanpak stikstof)
- www.synbiosys.alterra.nl (gebiedendatabase)
- www.brabant.nl (kaarten Natuurnetwerk Brabant)

Bijlage 1 Werkwijze quickscan natuur

Onderdeel soortbescherming

Veldbezoek en bronnenonderzoek

Ten behoeve van de quickscan wordt één veldbezoek uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek worden de op dat moment waargenomen soorten genoteerd. Verder wordt het plangebied dan gecontroleerd op de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van broedvogels en zoogdieren (nesten, holle bomen, holen, e.d.). Ook is gelet op andere signalen die op de aanwezigheid van soorten kunnen duiden, zoals braakballen, sporen, vraatplekken, plukresten, ruipennen, molshopen, uitwerpselen, voedselresten, nestmateriaal, e.d. Ter plaatse is op basis van de voorkomende biotopen beoordeeld welke soortgroepen en soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Afhankelijk van de waargenomen of te verwachten soorten, wordt een meer of minder uitgebreid bronnenonderzoek uitgevoerd. Aan de hand van soortgegevens uit de diverse bronnen, wordt nagegaan welke soorten binnen en rondom het plangebied ooit zijn waargenomen of voor zouden kunnen komen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de toegankelijke inventarisatiegegevens van gegeven beherende organisaties. Deze organisaties verzamelen systematisch alle relevante gegevens over verspreiding en aantal ontwikkeling van de Nederlandse flora en fauna. Waar mogelijk en zo nodig worden ook lokale natuurstudieverenigingen en gebiedsdeskundigen geraadpleegd. Uitgaande van de binnen het plangebied aangetroffen biotopen wordt aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan of de betreffende soort(groep)en in de omgeving van het plangebied voorkomen. Op basis van de soort specifieke habitateisen wordt vervolgens beoordeeld of de betreffende soort ook in het biotoop binnen het plangebied kan voorkomen. De geraadpleegde bronnen zijn onder 'Bronnen' aangegeven.

Beoordelingsstappen

Een toets soortbescherming omvat de volgende stappen:

1. Bepalen welke van de (potentieel) voorkomende soorten beschermd of bedreigd zijn aan de hand van de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora en faunawet.
2. Beoordelen of de mogelijk negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling naar tijd en plaats van invloed zijn op de regionale instandhouding van de (potentieel) voorkomende beschermde soorten.
3. Motiveren of en hoe de eventuele negatieve effecten op de (potentieel) voorkomende beschermde soorten kunnen worden gemitigeerd.
4. Is geen mitigatie mogelijk, voor de betreffende soort(en) aangeven of er een algemene vrijstelling geldt of een vrijstelling onder voorwaarde van een goedgekeurde gedragscode.
5. Geldt er ook geen vrijstelling, dan voor de betreffende soort(en) aangeven of er alternatieven mogelijk zijn qua inrichting en/of uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling met geen of beduidend minder negatieve effecten.

Of alle stappen moeten worden doorlopen, hangt af van de beschermde soorten die (potentieel kunnen) voorkomen. Verder is de aard en omvang van de effecten op de beschermde soorten bepalend en de (on)mogelijkheden deze effecten te mitigeren. Tot slot is het wel of niet van toepassing zijn van vrijstellingen of alternatieven van belang.

Blijkt uit de toets soortbescherming dat door de voorgenomen ontwikkeling de (regionale) instandhouding van beschermde soorten in het geding zijn, dient een vergunning Wet natuurbescherming (voorheen ontheffing in het kader van de Flora en faunawet) te worden aangevraagd. Mogelijk dat hiervoor eerst nog nader soortonderzoek nodig is om hierover uitsluitsel te krijgen.

Onderdeel gebiedsbescherming

Bureauonderzoek

Aan de hand van actueel kaartmateriaal worden de beschermde gebieden rondom het plangebied met bijbehorende natuurdoelen geïnventariseerd. Daarbij gaat het om Natuurbeschermingswetgebieden en andere gebieden die behoren tot het Natuur Netwerk Brabant (voorheen de provinciale ecologische hoofdstructuur geheten), zoals Natura 2000-gebieden, Ecologische Verbindingszones, Natte Natuurparels met beschermingszones, Wav-gebieden, Stiltegebieden, Natuurcompensatiegebieden en overige gebieden met een specifieke wettelijke of planologisch natuurstatus. Daarnaast kan ook buiten deze

natuurgebieden natuur beleidsmatig en planologische een aandachtspunt zijn, bijvoorbeeld in de gebieden met status Groenblauwe Mantel.

Aan natuurdoelen zijn voor de Natura 2000-gebieden de instandhoudingsdoelstellingen relevant voor toetsing. Bij het Natuur Netwerk Brabant zijn dit de wezenlijke kenmerken en waarden zoals deze in aanwijzingsbesluiten en beleidsnota's zijn vastgesteld. Aan deze natuurdoelen worden de effecten van een voorgenomen activiteit getoetst. Daarbij is bij Natuurbeschermingswetgebieden ook een externe werking aan de orde, dat wil zeggen dat ook getoetst moet worden of de voorgenomen activiteit buiten de begrenzing van deze gebieden een (significant) negatief effect op de natuurdoelen kan hebben.

De toetsing van effecten op natuurdoelen vindt plaats aan de hand van zogenaamde storingsfactoren. Hierbij wordt de systematiek zoals deze voor Natura 2000-gebieden wordt gebruikt gehanteerd waarbij een 19-tal mogelijke storingsfactoren worden onderscheiden. Elke storingsfactor kent een bepaalde methode en normstelling om het effect te beoordelen.

Beoordelingsstappen

Een toets gebiedsbescherming omvat de volgende stappen:

1. Bepalen welke beschermde gebieden relevant zijn en wat de natuurdoelen van deze gebieden zijn.
2. Vaststellen welke storingsfactoren relevant zijn in relatie tot de voorgenomen activiteit.
3. Beoordelen wat het effectbereik van de relevante storingsfactoren is in relatie tot de afstand tot:
 - de natuurdoelen ingeval de voorgenomen activiteit binnen een beschermd gebied plaats vindt;
 - de beschermde gebieden en natuurdoelen ingeval de voorgenomen activiteit buiten de beschermde gebieden plaats vindt (toetsing externe werking);
4. Beoordelen of er voor de relevante storingsfactoren en natuurdoelen een (significant) negatief effect aan de orde is.

Of alle stappen moeten worden doorlopen, hangt af van de beschermde gebieden, de storingsfactoren en het effectbereik die aan de orde zijn.

Blijkt uit de Voortoets gebiedsbescherming dat (significant) negatieve effecten op beschermde natuurgebieden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dan dient ingeval van Natura 2000-gebieden een vergunning Wet natuurbescherming te worden aangevraagd (of melding worden ingediend ingeval van een stikstofeffect onder de grenswaarde). Mogelijk dat hiervoor eerst nog nader onderzoek in de vorm van een Passende beoordeling, met eventueel een ADC-toets of een Verstorings- en verslechteringstoets nodig is om hierover uitsluitsel te krijgen. Ingeval van effecten op het Natuur Netwerk Nederland, zijn de 'Spelregels EHS' van toepassing en dient getoetst te worden aan het provinciaal Natuurbeheerplan. Ook kan dan de provinciale Verordening Ruimte van toepassing zijn als er sprake is van compensatieplicht.

